

ПРАВА НА ВОЛЮ

№9 (201)
Кастрычнік 2006

Праваабарончы бюллетэнь

За неправамоцныя дзеяньні трэба адказваць

У Камітэце ААН па правах чалавека ў Жэнэве разглядаецца заява беларускага грамадзяніна Віктара Карненкі

Скарга тычынца дзеяньній праваахоўных органаў Жлобінскага раёну (Гомельская вобласць). Падчас прэзідэнцкіх выбараў Віктар Карненкі, зъяўляючыся даверанай асобай кандыдата ў прэзідэнты А.Мілінкевіча, вёў з Менску 28 тысячаў асобнікаў перадвыбарчай праграмы і агітацыйных улётак. Яны былі надрукаваныя за грошы, якія дзяржава дала кожнаму кандыдату на вядзеньне агітациі. Аднак па дарозе ўсю друкаваную прадукцыю – а гэта 25 адсоткаў накладу агітацыйных матэрыялаў Мілінкевіча – канфіскавалі супрацоўнікі аддэлу ўнутраных справаў Жлобінскага раёну.

“Справу разглядаў суд Жлобінскага раёну. Судзьдзя Сяргей Шаўцоў пастановіў: за тое, што ва ўлётках быў сказ “Мілінкевіч – новы прэзідэнт, якім Вы зможаце ганарыцца”, прысудзіў В.Карненку шраф, а ўсе 14 тысячаў улётак канфіскаваць. Што тычыцца перадвыбарчай праграмы – таксама 14 тысячаў штук – то яе канфіскацыю праваахоўныя органы ніяк не патлумачылі”, – паведаміў belingo.info Леанід Судаленка, старшыня Гомельскага радзікага аддзялення грамадзкага аб'яднання “Прававая ініцыятыва”.

Спачатку В.Карненка звярнуўся ва ўсе беларускія інстанцыі – Гомельскі абласны суд, абласная прокуратура, Вярхоўны суд і Генеральную прокуратуру. Ён прасіў патлумачыць, на якой падставе міліцыя канфіскавала перадвыбарчую праграму. В.Карненка на згодны і з канфіскацыяй агітацыйных улётак, а тым больш з накладаннем штрафу за іх – бо тэкст улёткі быў афіцыйна ўзгоднены ў Цэнтральнай выбарчай камісіі.

“Тым ня менш, беларускія інстанцыі пакінулі рашэнне Жлобінскага суда без зъмянення. А чаму міліцыя канфіскавала перадвыбарчую праграму, мне ўвогуле не патлумачылі. Тому я і звярнуўся з заявой у Камітэт ААН па правах чалавека. Я ўпэўнены, што ўсе службовыя асобы, якія зараз робяць неправамоцныя дзеяньні, з цягам часу адкажуць за эта”, – сказаў В. Карненкі.

Зьміцер Дашкевіч за кратамі.

Неабгрунтавана жорсткі прысуд

Лідар “Маладога Фронту” Зьміцер Дашкевіч асуджаны на 1,5 гады калоніі агульнага рэжыму

1 лістапада ў 16 гадзінаў намеснік старшыні суда Кастрычніцкага раёну г. Менску Ала Булаш абвясціла прысуд па справе лідэра “Маладога Фронту” Зьмітра Дашкевіча — пайтары гады пазбаўлення волі ў калоніі агульнага рэжыму. Ён абвінавачаны ў парушэнні арт.193 — “дзеяньніца ад імя незарэгістраванай арганізацыі”. Працэс па справе адбываўся ў закрытым рэжыме, на абвішчэнне прысуду, якое заняў некалькі хвілін, у судовую залу дазволілі прайсці бацьку Зьмітра, амбасадарам краінаў Еўрасаюзу і ЗША, а таксама некаторым журнalistам.

Падтрымаць лідэра “МФ” да будынку суда прыйшло шмат

маладых людзей, якія трymалі партрэты Зьмітра Дашкевіча, скандавалі “Свабоду Дашкевічу”, “Ганьба!”. Усклаўшы на ганак суда бел-чырвона-белыя кветкі, маладыя людзі на знак салідарнасьці сталі на калені, дэмантуючы — “Сядзім разам з Дашкевічам!”

Праваабаронца Алесь Бяляцкі пракаментаваў: “Я лічу, што гэта неабгрунтавана жорсткі прысуд, і закрытасць самога працэсу съведчыць пра тое, што ўладам, як і ў выпадку з “Партнёрствам”, не было чаго паказваць, не было падставаў, якія цягнулі б на такі тэрмін. Разам з тым радуе тое, што пазіцыя міжнароднай супольнасьці і беларускай моладзі, якая прыйшла падтрымаць лідэра “Маладога Фронту”, супадаюць, гэта вельмі істотна”.

Прызнаны вязнем сумленья

у тэлефоннай размове з прадстаўніком праваабарончага цэнтра “Вясна” супрацоўніца лонданскага офісу Міжнароднай амністыі Хэзз Макгіл паведаміла, што яны распачынаюць акцыю падтрымкі Зьмітра Дашкевіча. Сябры Міжнароднай амністыі па ўсім сьвеце будуть дасылаць лісты падтрымкі палітвязню. Плануюцца таксама і іншыя заходы салідарнасьці з Дашкевічам.

Акрамя таго, расказала Хэзз Макгіл, Міжнародная амністыя прызнае Зьмітра Дашкевіча вязнем сумленья.

Палітычна расправа

Заява Праваабарончага цэнтру "Вясна" ў сувязі з вынясеннем жорсткага прысуду Зымітру Дашкевічу

Праваабарончы цэнтр "Вясна" расцэньвае крымінальны перасьпел і асуджэнне моладзевага лідэра Зымітра Дашкевіча як палітычную расправу за пераканьні і грамадзка-палітычную дзеінасьць

Мы, сябры Праваабарончага цэнтра "Вясна", выказываем рашучы пратэст супраць асуджэння Зымітра Дашкевіча на 1,5 гадоў пазбаўлення волі і лічым крымінальны перасьпел моладзевага актыўіста незаконным, парушэннем правоў чалавека.

Зыміцер Дашкевіч быў затрыманы 15 верасня 2006 году і абвінавачаны паводле арт. 193.1 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь (арганізацыя дзеінасьці

незарэгістраванай арганізацыі ці ўдзел у ёй). Больш за месяц Зыміцер незаконна ўтырыліваўся ў СІЗА ў бесчалавечных умовах. Судовы працэс пачаўся 30 кастрычніка ў судзе Кастрычніцкага раёну г. Менску і праходзіў за зачыненым дэзвіралем у горшых традыцыях сталінскіх часоў. На судовы разгляд не дапусцілі журналистаў, прадстаўнікоў грамадзасці, родных Зымітра.

**Праваабарончы цэнтр
"Вясна" заяўляе:**

Мы лічым арт. 193.1 КК Рэспублікі Беларусь і практику яго выкарыстаныя парушэннем правоў грамадзянаў Беларусі на

свабоду асацыяцыяў, свабоду выказвання меркаваньняў, гарантаваных Канстытуцый Беларусі і Міжнародным Пактам аб грамадзянскіх і палітычных правах.

Мы лічым, што з боку міжнароднай супольнасці і беларускай грамадзасці павінна быць дадзеная адпаведная ацэнка дзеяньямі канкрэтных асобаў, якія дапускаюць парушэнні правоў чалавека ў краіне. У прыватнасці, асобаў, якія непасрэдна займаліся перасьпелам Зыміцера Дашкевіча: судзьдзі суда Кастрычніцкага раёну г. Менску Алы Булаш; старшага саветніка юстыцыі праクтуры Кастрычніцкага раёну г. Менску Бароўскага,

які падтрымліваў дзяржаўнае абвінавачанье падчас судовага працэсу; намесніка Генеральнага праクтора Беларусі Пруса, які санкцыянуваў арышт Зымітра Дашкевіча.

Мы заклікаем прадстаўнікоў АБСЕ, Савету па правах чалавека ААН, міжнародных праваабарончых арганізацыяў з'яўрнуць увагу на сістэматычныя парушэнні правоў чалавека ў Беларусі.

Мы патрабуем неадкладнага вызвалення Зымітра Дашкевіча і іншых палітычных вязняў Беларусі і спынення рэпрэсій супраць палітычных апанентаў рэжыму А. Лукашэнкі.

г. Менск, 02.11.06 г.

Выбараў у Беларусі ня будзе

Прадстаўнікі апазицыйных палітычных партый не ўвайшлі ў склад тэрытарыяльных выбарчых камісіяў па выбарах у мясцовыя саветы

Аб гэтым заяўлена 23 кастрычніка на паседжаныні кіраўнікоў выбарчых штабоў палітычных партый.

Як паведаміў БелаПАН кіраўнік выбарчага штаба АБ'яднанай грамадзянскай партыі (АГП) Анатоль Паўлаў, усяго палітычнымі суб'ектамі, якія працуяць у рамках абвешчанай апазицыйнай кампаніі "Мясцовыя выбары", былі вылучаныя больш за 100 прадстаўнікоў у склады тэрытарыяльных камісіяў. "Мы расцэньваем гэта як пацьвярджэнне вядомага тэзісу. Выбараў у Беларусі ня будзе", – заяўіў А. Паўлаў.

Ён таксама паведаміў, што падчас паседжаныні кіраўнікоў штабоў былі абмеркаваныя пытаныні, звязаныя з арганізацыяй вучобы будучых кандыдатаў у дэпутаты мясцовых саветаў, а таксама пытаныні аказаныя ім юрдычнай дапамогі. Аб гатоўнасці даць магчымасць кандыдатам ад дэмакратычных партый карыстацца паслугамі юрыстаў заяўлі, упрыхватнасці. АБ'яднаная грамадзянская партыя і Партыя БНФ.

Трэба адзначыць, што ў цэлым па краіне было сфармавана больш за 1,5 тыс. камісіяў, у кожную з якіх увайшло ад 7 да 11 чалавек (для камісіі нізавога ўзроўню) і ад 9 да 13 (для камісіі базавага ўзроўню).

Дзяды ў Менску

Штогадовая акцыя, якая адбываецца ў сівяты для беларусаў дзень ушанаванья памяці Дзядоў — продкаў, сёлете была адной з самых

масавых пасъяля сакавіцкіх падзеяў Менскай вясны-2006.

Традыцыйнае шэсьце да Курапатаў — месца масавых захаваньняў ахвяраў сталінскіх

рэпрэсій — сабрала сотні менчукой і гасцей сталіцы. Узделнікі шэсьця і кароткага мітынгу ўсталявалі ў Курапатах крыжы ў памяць загінулых. Галоўнай ідэяй акцыі стаў пратэст супраць гульняў А. Лукашэнкі ў саюзы з праімперскімі коламі Расіі.

Сыпіс неўязных службовых асобаў пашыраны

Лік асобаў, якія сталі неўязнымі ў краіны Еўрасаюзу папоўнілі судзьдзяя Москоўскага раённага суда г. Менску Аляксей Рыбакоў, які вынес экс-кандыдату ў презідэнты Аляксандру Казуліну прысуд 5,5 гадоў пазбаўлення волі, а таксама супрацоўнік праукратуры Москоўскага раёну Сяргей Бортнік, які выступаў на працэсе па справе Казуліна дзяржаўным аўнівайцам.

Разам з імі ў "чорны сыпіс"

патрапілі судзьдзяя Цэнтральнага раённага суда Менску Леанід Ясіновіч, які выносіў прысуды па справе "Партнёрства", і супрацоўнік праукратуры Цэнтральнага раёну Андрэй Мігун, які выступаў дзяржаўным аўнівайцам на гэтым зачыненым працэсе. Нагадаем, што судзьдзяя Леанід Ясіновіч прысудзіў Эніру Браніцкую і Аляксандра Шалайку да 6 месяцаў арышту, Цімафея Дранчука — да году, а

Мікалая Астрайку — да двух гадоў пазбаўлення волі.

Раней у сыпіс неўязных былі ўключаны 37 беларускіх службоўцаў на чале з Аляксандрам Лукашэнкам. Асноўныя прычыны забароны на ўезд у краіны ЕС — дачыненне да выкрадання і забойстваў лідараў апазіцыі, падаўленне мірных дэмманстрацыяў, фальсіфікацыя вынікаў выбараў, а таксама вынясенне "палітычных" судовых прысудаў.

Зыміцер ДАШКЕВІЧ:

Гісторыя трох дзён

На сайдзе "Маладога фронт" зъмешчаны артыкул арыштаенага лідэра моладзевай арганізацыі Зымітра Дашкевіча, які ён даслаў з менскага СІЗА па вул. Валадарскага. Мы друкуем яго цалкам:

Рэспубліка Беларусь. Менск, вуліца Валадарскага, дом 2. Па гэтым адрасе, у цэнтры гораду, калія Чырвонага касцёлу і Дому Ураду, чатырохзоркавага гатлю "Менск" і драматычнага тэатру імя Горкага, жыве дзівзе з паловою тысячы чалавек. І ўсё было б добра ў гэтай гісторыі, каб будынак той, у цэнтры сталіцы еўрапейскае краіны, ня быў бы турмою...

Турма. Нешта загадкава-небясьпечнае хаваеца ў гэтым слове для чалавека, які ніколі ў жыцці ня быў абмежаваны воляю. А нават капі і бываў наш брат на якім-небудзь Акрэсыціна, ён ня можа сабе ўяўіць, што хаваеца за старадаўнімі мурамі Пішчалаўскага палацу.

Не, тут зусім ня страшна. Жывуць зьняволеныя нават гадамі, у гэтых туберкулёзных, насымерць пракуранных камерах, якія паласкаваму на матчынай мове называюцца – "хатамі", нібы падкрэсліваючы кожнаму новаму наведвальніку цэнтру – твой дом цяпер тут, тут цяпер твая хата.

Злодзейскія законы

У прынцыпе, любая чалавечая супольнасць схільная да фармаваныня законаў для сваёй жыццяздейнасці. Працэс гэты неабходны і пазітыўны. Ствараюцца законы супольнасцю як жаданье ўпрадавацца ці абмежавацца дзеянасцю сваіх прадстаўнікоў.

Тое ж самае адбылося ў супольнасці людзей, што пазбаўленыя волі – зэкай. Фармуючы "свае" законы яны клапаціліся пра жыццяздейнасць "свай" сістэмы ў супрацьстаянні з іншою сістэмай – міліцыйскаю (ці "мусарскую", як яе называюць ня толькі тут). Сэнс супрацьстаяння – лібералізація апошнюю і зрабіць больш прыдатна для жыцця. Ну, да прыкладу, носьбіты злодзейскай маралі дамагаюцца ад адміністрацыі турмай і калоніяй павелічэнням колькасці дазволеных перадачаў, дазволу карыстата электрычнасцю, вентылятарамі,

Вызваліць неадкладна...

Няўрадавая арганізацыя са съпецыяльнім кансультацыйным статусам у ААН Міжнародная ліга правоў чалавека выказала глыбокую занепакоенасць у сувязі з вынесенным 1 лістапада прысудам лідзу арганізацыі "Малады фронт" Зымітру Дашкевічу

Паводле звестак Рады Свабода, у лісьце, накіраваным на адрес Аляксандра Лукашэнкі, Ліга правоў чалавека расцэнівае выстаўленыя Дашкевічу аўбінаўчаныя як палітычна матываваныя. Звязраючыся да кіраўніка Беларусі, Ліга заклікае яго забяспечыць, каб усе беларускія грамадзяне мелі магчымасць выказваць свае погляды бяз боязі апынуцца пад судовымі пераследамі.

Ліга правоў чалавека патрабуе неадкладнага вызваленія Зыміцера Дашкевіча і іншых беларускіх палітычных зъняволеных.

у якой усім хочацца заніць месца як мага лепшае.

Месца ў сістэме

Кожны яго пачынае намацваць з першых да дзён, заварожана слухаючы зэкай, што ўжо некалькі разоў прайшлі па гэтым пекле: турма – этап – лагер. На месцы ж, засвойваючы правілы паводзінай, кожны ўжоўляе сябе маральным аутарытэтам. Ну, як мы з вами зразумелі, тут свая мараль.

Чалавек, які мае ўстойлівыя характеристики, даволі хутка абжываеца ў турмнай сістэме і падпрацдкуюваеца як законам. Чалавек жа слабавольны і бесхарактарны ў гэтай установе хутка пераўтвараеца ў ізгоя, якога будуць разводзіць і абсмеіваць. Ёсьць яшчэ адна катэгорыя арыштантаў. Гэта людзі, якія па сваіх маральных стандартах, ня могуць прыняць законаў "мира воров" і таму ухадзяць з ім у непазыбжны канфлікт. Такіх індывідуумў знайшыць тут, ва ўсіх 225 хатах, цяжка, але ж рэальна. Звычайна на гэтых людзей ажыццяўляеца фізічна-маральный ціск, і чалавек альбо прымае правілы гульні, альбо

(Працяг на стар. 7)

Фота Юліі Дашкевіч, НН

Адаптация

Пачалася яна для мяне ў першым СІЗА Беларусі, у пятніцу. А тых, хто трапляе сюды ў апошні працоўны дзень і выходныя, трymаюць да панядзелку ў адстойніках. Адстойнікі, гэта такія съпелцялізованыя камеры з драўлянымі насьціламі замест нараўд, дзе прыбліжаныя ("далянік", ці "даліна" па-мясцоваму), служыць адначасова ў якасці ўмывальніку. Гэта цяжкаватае зразумець таму, хто не сутыкаўся з такою сістэмай. А яна вельмі простая – у куце камеры, без ніякіх перагародак знаходзіцца плоскі ўнітаз, над ім кран з вадою. Вось такая эканамічная канструкцыя, што называеца – два ў адным. Усё ж такі ўмеюцца нашыя, калі захочуць.

Ну дык вось, адстойнік нумар адзін, дзесяць, восем (так тут прынята агучваць лічбы), які стаўся мне домам на тры дні, меў плошчу каля 12 м. кв., а запхнуць туды умудрыліся 25 чалавек. Нават адзін бывалы, каторы праз гэтыя адстойнікі ўжо 8 месяцай ездзіць на суд, казаў, што больш за 18 чалавек тут яшчэ ня бачыў. Але мяжы чалавече выносяцца, у гэтакім кшталту установах, праста няма.

І ўжо ў адстойніку, як у любым памяшканні камернага тыпу, дзе знаходзіцца носьбіты турэмнае ідзі, пачынаюць дзеянічнаць злодзейскія законы і адпаведная іерархія,

Фота Юліі Дашкевіч, НН

Два гады турмы за неадпраўлены ліст

Праваабаронца Кацярына Садоўская абвінавачаная ў абрэзе Аляксандра Лукашэнкі

У судзе Ленінскага раёну г.Менску 22 каstryчніка распачаўся разгляд крымінальнай справы, узбуджанай супраць праваабаронца Кацярыны Садоўской. У суд прыйшлі больш як трох дзясяткі чалавек, якім у свой час яна дапамагала.

Кацярыну Садоўскую абвінавачваюць у звязавае судзьдзяў і пагрозах, а таксама ў абрэзе Аляксандра Лукашэнкі. Падставай дзеля крымінальных справаў супраць Кацярыны Садоўской сталі лісты, якія атрымала судзьдзя Кіраўскага суда (на Магілёўшчыне) Надзея Чмары і яе калега спадарыня Уліціна.

Судзьдзя звязалі абрэзлівымі выразы на іх адрес з імем Кацярыны Садоўской. Праваабаронца не признала сваёй віны. Яна паведаміла, што ніколі не пісала такіх лістоў. Адвакат спадарыні Садоўской звязрнуў увагу на тое, што съледства не здабыло доказаў таго, што лісты былі набраныя на кампютары, якім карыстаецца спадарыня Садоўская. Ён прасіў прызначыць экспертызу, каб высьветліць аўтарства лістоў. Але яму адмовілі ў гэтым.

Пракуратура настойвае, каб Кацярыну Садоўскую за лісты

з пагрозамі на адрес судзьдзяў на год пазбавіці волі. Судзьдзя Чмары і Уліціна заяўлі пазоў на кампенсацыю маральных страдаў — два мільёны рублёў кожнай. Абвінаваўца казала, што судзьдзі панеслы маральныя страты падчас папярдняга съледства.

Адвакат прасіў, каб ягонай падаваронай зъмянілі меру стрымання і адпусцілі дахаты. Ён спаслаўся на тое, што ў хворай 60-гадовай жанчыне на ўтрыманні знаходзіцца 84-гадовая маці і муж-інвалід. Суд не задаволіў хадайніцтва, бо Кацярыну Садоўскую абвінавачваюць у больш цяжкім злачынстве — абрэзе Аляксандра Лукашэнкі.

Прадстаўніца пракуратуры спаслаўся на вынікі лінгвістyczнай экспертызы, згодна з якімі зъмест ліста ўтрымлівае абрэзлівые выразы на адрес кірауніка дзяржавы. У судзе высыветлілася, што Кацярына Садоўская ліст пісала — і яна ад гэтага не адмаўлялася, але не пасыпела яго нікому даслаць, бо яе арыштавалі. Ліст знайшлі падчас ператрусу ў кватэры.

Прадстаўніца пракуратуры папрасіла пакараць праваабаронцу трывама гадамі пазбаўлення волі з адбыцьцём пакарання

ў калоніі агульнага рэжыму. На судзе прысутнічалі дзеци Садоўскай і муж.

23 каstryчніка ў судзе Ленінскага раёну сабралася некалькі дзясяткі чалавек, якім у свой час дапамагала Кацярына Садоўская, паведаміла Радыё «Свабода». Прыйшлі і прадстаўнікі амерыканскай амбасады, грамадзкасць, што, тым не менш, мала паўплывала на аўктыўнасць вынесенага судовага рашэння.

Абвінаваўца Наталя Талаш прасіла пакараць 60-гадовую жанчыну пазбаўленнем волі на трох гады за абрэзу Аляксандра Лукашэнкі. Таксама Наталя Талаш абвінаваціла пенсіянерку ў тым, што тая пагражала судзьдзі Кіраўскага суда Надзея Чмары.

Судзьдзя Ленінскага райсуда Менску Тацяна Жулкоўская пакараала Кацярыну Садоўскую пазбаўленнем волі на два гады ў калоніі агульнага рэжыму. Паводле прысуду, яна мусіць таксама заплаціць 4 мільёны рублёў маральнай кампенсацыі судзьдзям Кіраўскага суда Чмары і Уліцінай і ўсе судовыя выдаткі.

Свяякі Кацярыны Садоўской, муж-інвалід і дзеци не чакалі такога жорсткага прысуду. Пра-

ваабаронца ў красавіку перанесла анкалагічную аперацию. У яе дома хворая 84-гадовая маці.

На судзе прысутнічай Вячаслава Сіўчык. Ен назваў суд над Кацярынай Садоўскай расправай: «На вялікі жаль, справу Садоўскай беларускае грамадства кіраўніца спрабавала да канца адстойваць свае права, права тых людзей, якія да яе звязаліся па дапамогу. Принятае рашэнне, але я я ня думаў, што яно будзе такое цынічнае і нахабнае. Вядома, гэта расправа. Апошніяя кроплія стала тое, што суд — і той мусіць праплаціць гэтае бедная жанчына. Гэта сапраўды зьдзек. Зъдзек з Садоўскай, зъдзек з беларускага народу».

Нагадаєм, што Кацярыну Садоўскую затрымалі 25 ліпеня. Спачатку яе трымалі ў посіхіярчным шпіталі, а потым перавялі ў съледы ізалятар у Менску на вуліцы Валадарскага. Суд не ўтрымав часу, калі праваабаронца была пад вартай у шпіталі — і адлік тэрміну адбыцьця пакарання пайшоў ад моманту пераводу яе ў СІЗО.

«Перакрываюць кісларод»

Перад мясцовымі выбарамі ўлады Клецку вырашылі «перакрыць кісларод» мясцовому актыўісту дэміслай Сяргею Панамарову. Актыўіст дэмакратычных сілаў Сяргей Панамароў на працягу сямі месяцаў за ўласныя сродкі друкаваў бюлетэнь «Бойкі Клецк», дзе інфармаваў сваіх землякоў аб палітычных, эканамічных і сацыяльных навінах, якія застаюцца за межамі афіцыйных СМИ.

Як паведамляе прэс-служба Аб'яднанай грамадзянскай партыі, свой бюлетэнь ён назваў у гонар кіраўніка Клецкага выканкаму Анатоля Бойкі, які, па меркаванні Сяргея Панамарова, лічыць сябе паўнаправіным і адзіным гаспадаром у горадзе. У выданыні Панамароў падмыту пытанні нездавальняльной працы службай камунальной гаспадаркі мясцовых службоўцаў.

Сяргей Панамароў і яго жонка Сявітлана, юрыста-адвукат, прапанавалі жыхарам гораду прававую дапамогу: кансультацыі, напісаныя зыскавых заявай. Напярэдадні мясцовых выбараў, на С. Панамарэнку пачалося психалагічнае ўздзейніне і пагрозы ўзбудзіць крымінальную справу за некаторыя публікацыі ў газэце. Ягоная жонка некалькі разоў тэлефанавалі невядомыя і раптна на час — да 14 студзеня, калі адбудуцца мясцовые выбары, зъехаць з гораду.

Правакацыя — іх метад...

Беларускія ўлады распачалі новую крымінальную справу — супраць кіраўніка грамадзкага аб'яднання інвалідаў вайны ў Аўгустаністане Аляксандра Камароўскага

22 каstryчніка прадстаўнікі сілавых структур апячаталі жодзінскі офіс грамадзкага аб'яднання інвалідаў вайны ў Аўгустаністане, а 23 каstryчніка правялі ў ім вобышк. Былі канфіскаваныя калія трохсот асобнікаў газеты «Народная воля», кампютары і 300 фальшывых далаўраў. Вобышк адбываўся ў рамках крымінальной справы, заведзенай на Аляксандра Камароўскага, старшыні грамадзкага аб'яднання інвалідаў вайны ў Аўгустаністане, пасля таго, як уноч з 21 на 22 каstryчніка на беларуска-польскай мяжы ў яго быўлі знойдзены 500 фальшывых далаўраў. Тады лідар інвалідаў-аўгустанца накіроўваўся ў Варшаву на сутэрэн з прадстаўнікамі партнёрскіх арганізацый. На брэсцкай мытні ў шапцы сп. Камароўскага нечакана аказаліся фальшывыя 500 далаўраў. Берасцейскія міліцыянты зняялі яго з цягніка і ўчынілі шматгадзінны дольт...

Аляксандар Камароўскі — падпалкоўнік у адстайцы, удзельнік вайны ў Аўгустаністане. Дваццаць гадоў таму заснаваў грамадзкае аб'яднанне інвалідаў-аўгустанца. Гэты інцыдэнт сп. Камароўскі называе правакацыяй, Карэспандэнту Радыё «Свабода

ён патлумачыў: «Два артыкулы выйшлі ў мене ў «Народнай Волі». Вось з гэтым я і звязаю мой арышт і перасльед. І плюс у аўгустанскім руху я прынцыпавы незалежны кіраўнік».

У артыкулах спадара Камароўскага, што надрукавала газета «Народная Воля» і некаторыя інтэрнэт-выданыні, выказваецца публічная крытыка на адрас уладаў, крытыкаваецца і Аляксандар Лукашэнка. У прыватнасці, аўтар паведаміў, што зъбираецца на базе аўгустанскага руху ствараць апазіцыйную палітычную партыю.

У Жодзіне Аляксандар Камароўскі адкрыта супрацоўнічае з мясцовымі апазіцыянерамі. Напрыклад, у жніўні з удзелем «аўгантцаў» праходзіў летнік для дэмакратычнай моладзі, які разагналі міліцыянты. Сярод паплечнікаў спадара Камароўскага моладзеў актыўіст Павал Красоўскі, які пракаментаваў сітуацыю наступным чынам: «Я таксама лічу, што гэта правакацыя з боку супецслужбай. Зразумела, што я ня мог такі паважаны чалавек везыць фальшывыя далаўры. Ен заўсёды дапамагае моладзі нашага гораду, старым, дапамагае тым, хто шукае працу і ня можа

працаваць». Валянцін Стэфановіч кажа: «Факт узбуджэння крымінальной справы супраць кіраўніка жодзінскага грамадзкага аб'яднання інвалідаў вайны ў Аўгустаністане, сябрам якой таксама зъяўляецца Павел Красоўскі, насыцярожвае досьці дзіўнай заканамернасцю: як толькі сп. Камароўскі публічна выступіў у абарону Паўла, якога затрымалі і падазравалі ў далучанасці да віцебскіх выбуху і нават на работах і гвалтаваннях, празнейкі часу го знаходзяць фальшывыя грошы... Падобная акалічнасць мне здаецца вельмі невыпадковай, бо фальшывыя далаўры ўжо не адзін раз фігуравалі ў палітычна матываваных крымінальных справах. Падобная акалічнасць мне здаецца вельмі невыпадковай, бо фальшывыя далаўры ўжо не адзін раз фігуравалі ў палітычна матываваных крымінальных справах. Міхаіла Марыніча, калі былага дыпламата падазравалі ў захоўванні нібыта вялікай колькасці фальшывых далаўраў, што, аднак, не пацвердзіла экспертыза. Такі метад, калі падкідаюцца наркотыкі ці фальшывыя грошы, даволі часта выкарыстоўваецца ў некаторых краінах постсавецкай прасторы, таму крымінальная справа супраць Аляксандра Камароўскага, хутчэй за ўсё, палітычна матываваная».

У мэтах барацьбы з тэрарызмам

Міністэрства юстыцыі Беларусі запланавала дапаўненны ў Закон аб друку

Міністэрства юстыцыі Беларусі прапануе, у адпаведнасці з падрыхтаваным ім законапраектам "Аб унясеніні дапаўненняў у некаторых законах Рэспублікі Беларусь па пытаннях супрацьзяўлення тэрарызму", дапоўніць артыкул 5 Закону "Аб друку і іншых сродках масавай інфармацыі" палажэннем аб недапушчанні выкарыстання СМІ для "распаўсюджвання інфармацыі, якая служыць прапагандзе альбо апрауданню тэрарызму".

— Сёняння мы гэты праект закону перадалі на разгляд у Савет Міністраў. Папярэдне документ быў узгоднены з усімі зацікаўленымі бакамі: КДБ, МУС, Мінінфармацыі, Прокуратурай і

Вярхоўным судом, — паведамілі прэс-службе БАЖ у Міністэрстве юстыцыі.

Зараз Законам "Аб барацьбе з тэрарызмам" устаноўленая забарона на распаўсюджанье такої інфармацыі. Аднак гэтая норма дзеянічае толькі падчас правядзення контр-тэрарыстычнай аперацыі, — сэцьвярджаецца ў пісьмовым адказе Міністэрства юстыцыі за подпісам намесніка міністра І. Тушиńskiego на афіцыйных запыт БАЖу. "Разам з тым, сёняння практична ўсе арганізацыі радыкальнага кшталту маюць свае сайты ў Інтэрнэце. Міжнародныя тэрарысты актыўна выкарыстоўваюць існуючыя інфармацыйныя ресурсы сет-

кі Інтэрнэт для прапаганды сваіх ідэяў, разъмашчэння матэрыялаў, якія апраўдаюць тэрарызм, і г.д. Акрамя таго, у шэрагу выпадкаў на Інтэрнэце сродка масавай інфармацыі пры асьвятленні ходу судовых працэсаў па справах аб тэрарызме адбываеца абарадаванье выступленняў у абарону адвукатаў, — тлумачыцца ў лісціце неабходнасці унясенія дапаўненняў у Закон аб друку.

Свой пункт гледжання на запланаваныя дапаўненіні выказаў Андрэй Бастунец, намеснік старшыні грамадзкага аб'яднання "Беларуская асацыяцыя журналістаў":

— Гэты законапраект адлю-

строўвае агульную тэндэнцыю: абарадаванне свабоды выказаванняў. Я на бачу неабходнасці ў Беларусі, якая, дзякую Богу, не знаходзіцца на першай лініі фронту барацьбы з тэрарызмам, уводзіць у закон аб друку гэткія нормы. Рызык не ў дапаўненіні закону, аў тым, як ён будзе выкарыстоўвацца на практыцы. То, што гэтая рызыка існуе, падкрэслівае нават абронаванье Міністру: маўляў, пры асьвятленні ходу судовых працэсаў СМІ могуць абарадаваць выступы ў абарону адвукатаў, няблага памятаць, што адвукатаў, адкрытых справаў, то аб абарадаванні казаць ужо нельга (гэта адбылося падчас судовага разьбіральства). Па-другое, няблага памятаць, што адвукатаў, карыстаюца прэзумпцыяй невінаватасці, і выступы ў іх абарону яшчэ на ёсць візулі ў абарону тэрарызму.

"Недзяржаўная прэса церпіц ад астракізу з боку дзяржавы"

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу РБ Вольга Абрамава прапанавала ўраду разгледзець сітуацыю з недзяржаўнымі СМІ. З'яўляючыся 27 кастрычніка ў парламенце да віц-прем'ера ўраду Барыса Батуры, яна зазначыла, што "недзяржаўная прэса церпіц ад астракізу з боку дзяржавы". У якасці прыкладу дэпутат выклала сітуацыю з выданыніям «Народная воля», «Товарищ», «БДГ Деловая газета», «Вітебскій кур'ер» і «Борисовскія новості», якія не бы-

лі ўключаныя ў падпісныя каталогі і ня могуць распаўсюджвацца праз сістэму "Белсаюздруку". В. Абрамаву не задавальняюць адказы са спасылкай на стасункі гаспадарчых суб'ектаў, бо ў гэтым выпадку можна весьці гаворку пра мэтанакіраваную дзяржаўную палітыку.

Таксама дэпутат прапанавала заканадаўца абарадаваць памеры штрафаў і тэрміны выстаўленення зыскай па справах абароны дзяловай рэпутацыі, якія выстаўляюцца да журнالістаў і выданьняў.

Газету Слонімскую" ўлады забараняюць прадаваць

Днімі рэдакцыя "Газеты Слонімской" страціла чарговую гандлёвую кропку, дзе рэалізоўвалася сваё выданье. Ад-наго з індывідуальных прадпрымальнікаў г. Слоніму (Гродзенская вобл.), які ў прыватнай краме дойті час прадаваў незалежнае грамадзка-палітычнае выданье, выклікалі ўпраўленыне адкуцы Слонімскага райвыканкаму, дзе паставілі ультыматум: ён павінен

неадкладна спыніць продаж незалежнай газеты. У адваротным выпадку яму скасуюць дамову на аренду памяшкання, дзе месціцца крама. Справа ў тым, што будынак, дзе прадпрымальнік арганізуваў свой бізнес, належыць упраўленню адкуцы.

Чалавека наставілі перад фактам, і яму нічога не засталася, як прыняць умовы чыноўнікаў, паведаміла прэс-служба БАЖ.

Факту парушэння праваў журналістаў... на выяўлене

ГА "Беларуская асацыяцыя журналістаў" атрымала ліст з УУС Магілёўскага аблвыканкаму, у якім ідзе гаворка пра рассыльданье факту затрымання журналістаў 31 жніўня ў г. Бабруйску. У лісце паведамляецца, што УУС Магілёўскага аблвыканкаму на падставе звартоты, які паступіў з прокуратуры Ленінскага раёна г. Бабруйску, правяло праверку, у выніку якой на выяўлене факту незаконнага затрымання журналістаў, што выконвалі свае прафесійныя абавязкі 31.08.2006

году. У выпадку нязгоды з прынятым рашэннем, яго можна аблкардзіць ва ўстаноўленым парадку.

Нагадаем, што ГА "Беларуская асацыяцыя журналістаў" з'явілася да абласнога і раённага кіраўніцтва органаў унутраных спраўаў з патрабаваннем прысягнучы да адказнасці супрацоўніку міліцыі, якія парушылі права журналістаў і беларускага заканадаўства аб СМІ падчас акцыі пратесту А. Чыгри 31 жніўня 2006 года.

Незалежную газету "Народная Воля" пасля забароны распаўсюджу з дапамогай дзяржаўнага манаполіста "Белсаюздруку" набыць у Менску стала немагчыма, а потым пасля забароны на падліку праз янич аднаго манаполіста "Белпошту" немагчыма стала вылісаць... Цяпер газету распаўсюджваюць прыватныя асобы, простыя грамадзяне, кожную хвіліну рызыкуючы сваё будучыні...

Беларусь у "лідэрах" па несвабодзе прэсы

Міжнародная арганізацыя «Рэпарцёры бяз мяжай» прадставіла новы рапорт, датычны свабоды прэсы ў сёньня.

Паводле гэтага дакументу, Беларусь надалей знаходзіцца сярод краінаў, дзе здараюцца найбольш выразныя парушэнні правоў журнالістаў. Сёлетні спіс бярэ пад увагу 168 краінаў, а Беларусь знаходзіцца на 151 месцы, побач з такімі краінамі, як Іемен, Лівія, Сірыя, Ірак, В'етнам, Лаос, Пакістан, Узбекістан.

Арганізацыя «Рэпарцёры бяз мяжай» заўважае, што, на жаль, сітуацыя са свабодай прэсы ў гэтах дзяржавах не мяняецца цагам некалькіх гадоў.

Найгоршай сітуацыяй аднатаўнаная ў Паўночнай Карэі, Туркменістане, Эрэйтреі. У сваю чаргу найлепшая — у Фінляндыі, Ісландыі, Ірландыі, Галанды.

Цікава, што краіны, дзе ў часы камунізму існавала цэнзура, сёняння знаходзіцца ў першай дзясятцы. І ў гэтым аўтары дакументу бачаць пазітыўную тэндэнцыю.

Паводле сайту "Нашай Нівы", рапорт пра стан свабоды прэсы створаны на падставе адказаў на 50 пытанняў, якія прадстаўнікі арганізацыі «Рэпарцёры бяз мяжай» задалі арганізацыям, журнالістам, юристам і праваабаронцам. Пытанні датычылі свабоды прэсы ў іх краінах.

У СНД горш, як у Беларусі, сродкі масавай інфармацыі пачуваюцца толькі ва Узбекістане (155-е месца). З нашых суседзяў Латвія заняла 10-е месца, Літва — 27-е, Польша — 58-е. Украіна падзяліла з Індыяй 105-ю пазіцыю, а Расія апынулася на 147-м месцы.

Аляксандр Казулін: барацьба працягваецца

20 кастрычніка былы кандыдат на пасаду прэзідэнта Беларусі Аляксандр Казулін пачаў у турме галадоўку пратэсту супраць незаконнага, як ён лічыць, заходжання пры ўладзе Аляксандра Лукашэнкі.

Мэты галадоўкі Аляксандр Казулін сфармуляваў месяц таму ў адмысловім лісьце, перададзеным на волю. Галітк заявіў, што ня лічыць сакавіцкія выбары адбыўшыміся, а таму Аляксандр Лукашэнка, на ягоную думку, мусіць перадаць абавязкі прэзідэнта прэм'еру Сяргею Сідорскаму, ад якога Аляксандр Казулін цягам месяца чакае прызначэння новых выбараў.

Два дні таму, сустракаючыся са сваякамі ў калоніі, былы кандыдат на пасаду прэзідэнта пацвердзіў намер пачаць бестэрміновую галадоўку менавіта 20 кастрычніка. Ён сказаў, што пайнфармаваў пра гэта і адміністрацыю калоніі.

У адміністрацыі пацвердзілі, што ведаюць пра намер Аляксандра Казуліна галадаваць, але адмовіліся даць звесткі пра ўмовы, у якіх будзе праходзіць галадоўка. Раней у адміністрацыі калоніі заяўлялі, што на час галадоўкі перавядуць Аляксандра Казуліна ў асобнае памяшканье. Хутчэй за ёсё, у медычную частку.

Як паводле закону адміністрацыя папраўчай установы павінна рэагаваць на галадоўку зняволенага? Адвакат палітыка Ігар Рынкевіч патлумачыў для Радыё Свабода:

— Лічыцца, што гэта не парушэнне турэмнага рэжыму, калі чалавек адмаўляеца ад ежы і выстаўляе пэўныя патрабаванні. Цягам трох дзён адміністрацыя калоніі

мусіць паведаміць вышэйшаму кірауніцтву і пайнфармаваць пракуратуру, а менавіта таго пракурора, які назірае за законам у калоніі. Пракурор-назіральнік павінен прыехаць, выслушаць патрабаванні і адреагаваць на іх: выкананец, калі гэта паводле закону і ў яго кампетэнцыі, а калі не, тады дакласыць далей па інстанцыі.

Ігар Рынкевіч спадзяеца, што ягонага падбароннага перавядуць у медычную частку, дзе за станам здароўя будзе весціся нагляд. Адвакат ня выключыў, што галадоўку Казуліна могуць прымусова спыніць.

— Могуць прымусова яго скруціць і ўвесці яму ў кроў раствор глюкозы. Калі я быў у калоніі 10 кастрычніка, мне пра гэта намякнулі. Маўляў, каб выратаваць жыцьцё. Тым больш, што Казулін заявіў, што будзе галадаць да апошняга: і 30, і 40 дзён.

Жонка палітыка Ірына Казуліна кажа, што падтрымівае мужавы палітычныя погляды, але яна — супраць галадоўкі. “Здароўе адно”, — кажа яна. На апошнім спатканні з мужам сп. Ірына спрабавала адграваць яго ад галадоўкі, але гэта не ўдалося. Затое падчас апошняй сустрэчі Аляксандр Казулін больш пэўна акрэсліў умову, пры якой ён спыніць галадоўку.

— Я бачу, што ён найперш арыентаваны на міжнародны ўзровень. Ён сказаў, што спыніць галадоўку, калі пытаныне па Беларусі будзе разгледжанае ў ААН.

Вядома, што 19 кастрычніка Ірына Казуліна сустракалася з шэрагам кіраунікоў беларускай апазіцыі, з якімі абмеркавала заходы палітычнай падтрымкі акцыі яе мужа.

Нагадаем, што Аляксандр Казулін быў асуджаны на пяць з палова гадоў зняволення — суд палічыў яго вінаватым у хуліганстве і арганізацыі вулічных беспарадакаў 25 сакавіка. Экс-кандыдат на пасаду прэзідэнта вінаватым сябе не прызнае і тлумачыць перасъед палітычнымі матывамі.

22 кастрычніка адміністрацыя папраўчай калоніі “Віцьба-3” пацвердзіла інфармацыю, што ў калоніі галадаюць двое зняволеных — экс-кандыдат у прэзідэнты Беларусі Аляксандр Казулін і былы дэпутат, лідер групы “Рэспубліка” С. Скрабец.

Былы дэпутат Сяргей Скрабец, асуджаны 14 лютага 2006 году па абвінавачанні ў выманьванні крэдыта ў дзяржавы на два з паловай гады, абвясціў галадоўку з-за таго, што яго дагэтуль не представілі да ўмоўна-датэрміновага вызвалення. “Скрабец таксама галадае на знак салідарнасці з Аляксандрам Казулінам”, — паведаміў прэс-цэнтр Хартыі’97 кіраунік юрыдычнай службы А. Казуліна Алег Воўчак.

Былы дэпутат, лідер групы “Рэспубліка”, палітвязень Сяргей Скрабец амністованы і выйдзе на волю праз некалькі тыдняў. Гэта пацвердзіў Руслан Прымак, намеснік начальніка калоніі “Віцьба-3”, у якой адбывае пакаранне Сяргей Скрабец. Міліцыянт паведаміў, што днімі суд, паводле амністыі, зняў з Сяргея Скрабца год з ягонага пакарання. Паводле Руслана Прымака, “на волю былы дэпутат можа выйсці ўжо 11 лістапада”.

Аляксандр Казулін, шпіталізаваны ў медсанчастку, па-

ведаміў журналістам у Менску генеральны прокурор Беларусі Пётр Міклашэвіч.

Міклашэвіч таксама паведаміў, што “у медсанчастцы Казулін увесь час знаходзіцца пад медычным наглядам”.

Генпрокурор прайнфармаваў, што прокуратура Віцебскай вобласці правяла праверку ў сувязі з галадоўкай Казуліна ў папраўчай калоніі №3 у Віцебску і высьветліла, што 20 кастрычніка, калі асуджаны пачаў галадоўку, скрабец на яго не паступала, ён захоўваў распарарак дні, парушэнням рэжыму не дапускаў. Па словах генпрокурора, медыкі вялі штодзённы контроль за станам здароўя з першага дня галадоўкі Казуліна.

Раней, нагадаем, да Казуліна не дапусцілі адваката. Адміністрацыя калоніі паведамляе сваякам палітвязня, што ён выглядае выключна “бадзёрым і вясёлым”. Праваабаронцы не выключаюць, што ўлады могуць утвараць сапраўдны стан здароўя Аляксандра Казуліна.

20 кастрычніка ў Наваполацку сябра Кансерватыўна-хрысціянскай партыі БНФ Анатоль Кулік спыніў галадоўку, пачатую 4 кастрычніка. Гэта была акцыя палітычнай падтрымкі Аляксандра Казуліна. Паводле словаў Анатоля Куліка, у часе галадоўкі ён не пакідаў працы ў адной з прыватных кампаніяў.

Гэта другая сёлета палітычнай галадоўкі Анатоля Куліка. Першую ён праводзіў супраць інагурацыі прэзідэнта Лукашэнкі. Цяперашнюю акцыю таксама называе палітычнай і яе прычыны тлумачыць так:

— Сам Казулін павінен адчуваць і ведаць, што падтрымка ёсць і будзе. Асабліва за яго учынкі і дзеяніясы. Вось гэта мне імпакнует. Па старункі і краты ня зломаць мужных людзей.

Словаў Анатоля Куліка, ён зьяўляеца сябрам БНФ ад 1988 году, быў удзельнікам першага зізудруху, узначальваў гарадскую арганізацыю Кансерватыўна-хрысціянской партыі БНФ, быў абраним дэпутатам Наваполацкага гарасвету. Суразмобца кажа, што калі даведаўся пра зварот палітвязня Аляксандра Казуліна да грамадзянай Беларусі і пра яго намеры пачаць у кастрычніку бестэрміновую галадоўку, дык адразу вырашыў падаць знак салідарнасці:

— Калі моцныя суполкі, палітычныя партыі, то яны мусіць больш буйныя акцыі рабіць. А адзін чалавек што можа? Вось галадаваць. Гэта так, гэта яго справа. А разам трэба рабіць больш буйныя акцыі. Каб улада адчуваала, што ёсць палітычнай сіле, а не адзінкі.

Анатолю Куліку — за 60 гадоў. Нельга абысьці пытаныне пра здароўе, нават калі голас чалавека падаецца бадзёрым.

— Вытрымаў, дзякую Богу. Як кажуць, трэба ня толькі мужнае сэрца мець, але яшчэ і моцнае

Галадоўка спыненая, акцыя працягваецца

28 кастрычніка вернікі суполкі “Новае жыццё” атрымалі адказ з Вышэйшага гаспадарчага суда аб тым, што наглядная камісія апратэставала рашэнне Менскага гаспадарчага суда. Згодна з ягоным прысудам на рахунак царквы пералічылі 35 мільёнаў рублёў кампенсацыі за храм вернікаў, а сам будынак перавялі ў гарадзкую маёмысць. Паколькі рашэнне ўстуپіла ў законную сілу, вернікі вырашылі часова спыніць галадоўку, але яны будуць кругласутачна знаходзіцца ў сваім будынку. Яны запэўнілі, што галадоўка спыненая часова, але акцыя пратэсту будзе працягвацца, пакуль ня будзе вырашаная прамлема.

У суботу ў будынку царквы “Новае жыццё” сабраліся прадстаўнікі грамадzkіх арганізацыяў, дзеячы мастацтва і прадстаўнікі творчай інтэлігенцыі па прапанове ініцыятывай групы стварыць “Грамадзянскую Раду” дзеля ўратавання вернікаў-хрысьціянаў. Пастар царквы

Вячаслав Ганчарэнка выказаў усім падзяку за падтрымку і, падсумоўваючы вынікі галадоўкі, адзначыў, што ўлады ігнаравалі акцыю, не забясьпечылі сталага медычнага кантролю за галадоўнікамі, утойвалі інфармацыю пра галадоўку хрысьціяну. Вячаслав Ганчарэнка называў звесткі пра царкву, якія распаўсясці ў тэлеканал СТВ, паклённіцкім.

Нягледзячы на пратэст нагляднай камісіі Вышэйшага гаспадарчага суда, паводле закону, рашэнне Менгарыканкаму пакуль правамоцнае. Дату перагляду справы мусіць прызнаць на працягу месяца. За гэты час вернікаў у любы момант могуць прымусова выслепіць з будынку. Таму акцыя пратэстантаў працягваецца: штодня ў будынку будуць кругласутачна знаходзіцца людзі, дзяжурства ахойнікаў не адмененае.

Старшыня суполкі Беларускага незалежнага прафсаюзу

(БНП) акцыянернага таварыства “Белышына” Рыгор Спасюк паведаміў Радыё Свабода, што сябры БНП вырашылі перапыніць галадоўку. Акцыю пратэсту працягне толькі Алена Захожая. “Сёння ўжо 28 дзень, як Алена адмаўляеца ад ежы”, — удачліві Рыгор Спасюк.

У мінулую пятніцу Рада Беларускага кангресу дэмакратычных прафсаюзаў прыняла Зварот да ўдзельнікаў галадоўкі на “Белышыне”. Рыгор Спасюк кажа, што пропанавана прынятая, бо цяперашні стан здароўя ўдзельнікаў галадоўкі не дазваляе выконваць цяжкую фізічную працу на прадпрыемстве.

Алена Захожая ня першы раз прытрымае галадоўку. Яшчэ ў траўні 2001 году акцыя прэтэсту доўжылася 15 сутак, пасля чаго адміністрацыя “Белышыны” мусіла дазволіць суполцы БНП арэндаваць памяшканье. Пасля Бабруйскі гарвыканкам зарэгістраваў юрыдычны адрес арганізацыі.

Перасьлед настаўнікаў

20 кастрычніка судзьдзяя Бабруйскага гарадзкога суда Вяляніца Голуб адхіліла патрабаваны дэпутата мясцовага гарсавету Алеся Чыгіра, які хацеў аднавіцца на працы. Былы настаўнік гісторыі сярэдняй школы №8 гораду Бабруйску зьбіраеца падаваць касацыйную скаругу ў Магілёўскі абласны суд.

“Я не чакаў іншага рашэння. Паседжанье было кароткае. Хутчэй за ёсё, матэрыялы былі падрыхтаваныя загадзя. Казалі, што ў мяне быў прагул 25 сакавіка. Але гэта была субота. Да гэтага ў суботу ніколі не было ўроку. Тады жнібы быў загад дырэктара школы, каб усе настаўнікі знаходзіліся ў школе. А я ў эты дзень паехаў у Менск на плошчу,” — расповёў Алесь Чыгір.

Прыкладам таго, што ў Беларусі цяпер існуе перасьлед настаўнікаў за палітычныя перакананыні, зьяўляюцца таксама звальненыні дэпутатаў мясцовых саветаў Леаніда Гаравога ў Гарадку і Яўгена Пракурата ў Белааэзэрску, лічыць Алесь Чыгір.

Пазбаўлены працы настаўнік мае трох непаўнагодзяцей. Каб утрымліваць сям'ю, Алесь уладкаваўся на працу ў незалежную газету «Бабруйскі кур'ер».

Гісторыя трох дзён

(Пачатак на стар. 3)
пераўтвараеца ў таго ж ізゴя,
над якім, прауда, менш съмяюца,
але больш ненавідзяць.

Апынуўшыся ў іншай заканадаўчай сістэме, я не задумваўся над сваім месцам у ёй. Ба ўпłyўвавы шэрагі не імкнуўся і ведаў таксама, што насысці на мяне асабліва не атрымаеца. Каравац, імкнуўся, стаяць адасоблена ад мясцовых законau, але адразу апынуўся ў супрацьстаянні з імі.

Супрацьстаянне

Пытаныні ўзыніклі адразу ж у адстойніку. Быў там адзін дзядок, які, зайшоўшы ў камеру, меў неасцярожнасць, з-за адсутнасці месца, сесцыі на падлогу. Тут і пачалі яго чкаваць – ты, маўляў, дзядок – апушчаны, сядзі каля дальнянкі, да іншых не дакранаішь, еш асона і г.д. Безумоўна, на такое глядзець цяжка, таму бяз нікіх ваганьняў, я пачаў абараняць дзядулю. Напачатку мяне не зразумелі, потым раззлаваліся, а затым на мяне пачалі накідвацца. Чаго я толькі не наслухаўся за тыя тры дні, ад абаронцаў злодзейскай маралі – і што я прыдурак, і што сектант, і што мяне, калі я не супакоюся, разам з гэтым дзедам

у гарэм запішуць, ну і шмат іншых цікавых рэчаў.

І што самае дзіўнае, дык тое, што сядзяць гэтыя новаяўленыя барацьбіты з бесчалавечнаю мусарскай сістэмай і разважаюць: “Ну і падонкі мусары (міліцыянт перацягнёў аднага з іх, калі нас вадзілі браць кроў) – над людзьмі зьдзекуюцца, б'юць іх, прыніжаюць мінімальную чалавечую годнасць”. І тут жа самі, праз некалькі хвіліна, пачынаюць зьдзекавацца з дзеда, які вырашыў падняцца з падлогі і пахадзіць па камеры. “Хлопцы, — кажу я ім, — вы папракаеце міліцыянтаў у бесчалавечнасці, а самі чым адрозніваеце ад іх? Адкуль у чалавека, які сам штодзённа церпіц зневагу, хапае сілай зневажаць іншых?” Арыштанты патроху аціхлі і дзеда больш не краналі.

Жыццёвая выснова

Канфлікт быў вычарпаны. Але я дагэтуль думаю – Госпадзі, дык як зацікаваўся чалавече, не ўзьдзеяйне зла, не знаходзіць сілай і жаданні яго спыніць, а памнажаючы шматкроць, нясе гэтае зло іншым?

І на трэба думаць, што гэта прамлема таго месца, у

якім я знаходжуся. Проста ў экстремальных умовах чалавечыя якасці і заганы маюць схільнасць абвастрацца. Таму і сітуацыя такая, у тым ці іншым фармаце, ёсьць пайсюль вакол нас. І калі мы агледзімся, дык убачым, наколькі часта самі трапляемя на гэты ланцуг, па якім зло рухаеца ад аднаго чалавека да другога.

Апостал Павал ведаў гэтую схільнасць чалавечых сэрцаў і пагарэджваў нас: “Ня дайся, каб цябе перамагло зло, але перамагай зло дабром”. (Рым 12:21). Гэтыя слова могуць здацца простымі, бо як часта мы чулі гэта ў сям’і, школе, чытапі ў філософскіх кнігах. Але як цяжка бывае самому, у штодзённых практицы, адказаць камусыці на зло дабром. А знайсьці ў

сабе сілы зрабіць так можна толькі тады, калі крыніца Божай дабрыні і любові будзе жыць у нашым сэрцы: “Дарагія, будзем любіць адзін аднаго, бо любоў ад Бога і кожны, хто любіць, нарадзіўся ад Бога і ведае Бога. А хто ня любіць, ня ведае Бога, бо Бог ёсьць любоў” (1 Яна 4:7-8)

І калі нехта з нас жадае спасцігнуць Господа, слова гэтыя мусіць быць нашым арыенцірам у барацьбе са злом, як злодзейскай ці міліцэйской сістэмы, так і любой іншай. Бо толькі любоў можа перамагчы прасавецкую ідэалогію і атзізм, дэспатызм і беззаконніне. Толькі любоў да бліжняга можа спыніць гэтае зло, што паўсталі на нашай змучанай зямлі.

За мяжу — толькі з дазволу міністэрства

У студэнтаў журфаку БДУ ўзялі падліскі аб навыезьдзе...

У самым пачатку каstryчніка Беларускай школаю журналістыкі супольна з польскім цэнтрам міжнародных стасунакў быў злажданы трэнінг для беларускіх журналістаў у Варшаве. Сярод іх былі і студэнты факультэту журналістыкі БДУ. Калі група журналістаў пасля трэнінгу вярталася ў Менск цягніком, падчас праверкі пашпартоў супрацоўніца камітата дзяржаўнай бяспекі перапісала імёны і прозвішчы ўсіх, хто браў удзел у праграме. Сярод іх была студэнтка другога курсу факультэту журналістыкі БДУ, сябра моладзі Партыі БНФ Даша Румянцева.

У аўторак, 24 каstryчніка, Дашу выклікалі ў дэканат для размовы з намеснікам дэкана па ідэалогіі Ганнай Віктораўнай Курэйчык. Пасля гутаркі ад Дашы запатрабавалі напісаць тлумачальную на імя дэкана, хаяць перад гэтым яна вусна патлумачыла, дзе знаходзілася

ў перыяд з 2 па 6 каstryчніка. Даша напісала, што адсутнічала на занятках па прычыне знаходжання ў Варшаве на трэнінгу для журналістаў. Такое тлумачэньне не задаволіла спадарыню Курэйчык, і яна паклікала дэкане Сяргея Валянцінавіча Дубовіка для працы размовы з Дашиба. Пасля пагрозаў на-конт адлічэння за пропускі і аўтнавачванні ў наўмысным парушэнні статуту БДУ дэкан запатрабаваў перапісаць тлумачальную цыдулку. Пад яго дыктую Dasha мусіла напісаць, што наўмысна прагуляла заняткі, чым парушыла ўнутраны распарадак факультэту. Вуснага абяцаныя з боку студэнткі, што такое больш не паўторыцца было недастатковы: яе папрасілі напісаць распіску аб tym, што яна не пакіне меўжы Беларусі без дазволу дэканана факультэту журналістыкі і без адмысловага дазволу міністэрства адукацыі. Варта адзначыць, што міністэрст-

ва адукацыі дае дазвол на ўдзел у адукацыйных праграмах толькі ў тых арганізаціях, з якімі БДУ мае афіцыйныя дамовы. Да таго ж, звязаныя па дазвол патрэбна не пазней, чым за 30 дзён да паездкі.

Паводле інфармацыі прэс-службы партыі БНФ, у трэнінгу, на які ўзяліся Dasha Rumянцева, бралі ўдзел калі дзесяці студэнтаў факультэту журналістыкі. Усе яны былі прымушаны напісаць аналагічныя распіскі. Ці мае права дэкан факультэту браць падобныя распіскі? Сітуацыю каментуе кіраунік юрыдычнай камісіі Партыі БНФ Уладзімір Лабковіч:

— Гэта грубае парушэнне права чалавека на свабоднае перамяшчэнне. Разам з тым, вядома, дэкан яе мае права браць аніякі распісак у студэнтаў. Яны не звязаныя дакументамі і нікак юрыдычнай сілой ня маюць. Тут навідавоку звязчайнае запалохванье студэнтаў, у тым

ліку і з пагрозамі аб адлічэнні. Гэта ўсё съвядомыя пра тое, што ўлада бацца і робіць ўсё для таго, каб на дэльце магчымасці людзям ўдзельнічаць у адукацыйных праграмах, якія, на жаль, сеняс практична нельга праводзіць у межах Беларусі.

Што думае сама Dasha Rumянцева наўпрыват? Студэнтка кажа:

— Мне прымусілі напісаць тое, што пісаць я не хацела. Гэта быў гвалт. Мне пагражала адлічэннем, хоць я плачу за вучобу. Да таго ж, паводле статуту БДУ, адлічцаць могуць толькі тых студэнтаў, якія прапусцілі больш за 25 адсотак ад усіх заняткаў на працы семестру. Я лічу, што мае права быў парушаны грубым чынам. Ні дэкан, ні яго намесніца не хацелі слухаць нічога пра тое, што я ўдзельнічала ў трэнінгу, які цалкам адпавядае маёй сэпецыяльнасці, што было вельмі крыйдна...

КДБ. І што ён нібыта ўзначальваў калону юнакоў.

З КДБ у Iгару даўняе знаёства. Камітэтчыкі ня раз наведвалі яго і прапаноўвалі сяброўства. Атрымашы адмову, яны вырашылі адыграцца і прыдумалі калону на чале з Барысавым. Тым часам на відэазапісе відаць, што малады актыўіст не пакідаў 14 каstryчніка пляцоўкі, якую ўлады выдзялі для мітынгу.

Пасля дакладу ў гендырэктара інжынера Барысаву быў прад'ялены ультыматум: адмовіцца ад вучобы ў ЕГУ; напісаць заяву аб звольненні з адкрытай датай (гэта значыць: як толькі ён пойдзе на партыйны сход ці сустэрчу моладзі, яго аўтаматычна звольняць з працы); папрасіць прабачэння за свае неабдуманыя дзеянні.

Была і чацвёртая ўмова: мірна і спакойна на працы месяцу звольніца з падпрыемства без усялякіх адпрацовак і з чыстай працоўнай кніжкай.

“Я стаміўся баяцца,” — кажа Igar. — “Я стаміўся маўчаць, таму ніколі не хаваў сваі думкі і рабіў тое, што лічыў неабходным. Адно магу сказаць: чаго не хапае нашымі кіраунікам, дык гэта чалавечнасці. Ніхто не заступіўся за мяне, ніхто не падтрымаў. Усе баяцца сваіх начальнікаў і калегаў, зубамі трываюцца за свае крэслы. Час усё расставіць па сваіх месцах. Думаю, што майм начальнікам будзе ў недалёкай будучыні вельмі няёма”.

Хочаш вучыцца — зваліся!

У Магілёве вымусілі пакінуць працу інжынеру Iгара Барысава

26 каstryчніка звольнены з працы сябра Magiléўskaya ablasnoga камітета Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамады), адзін з лідараў дома-кратычнай моладзі Magiléў Irap Барысаву.

Пасля сканчэння інстытуту Irap 2 гады і 3 месяцы працаўваў інжынерам па якасці на РУП завод “Magiléўlifftmash”.

Юрыдычнай падставай дзе-ля звалінення стала спыненне працоўнага контракту па дамо-ленасці бакоў, фактывна ж адзін з бакоў — інжынер Барысав — адчуваў паставянны ціск з боку кірауніцтва заводу і выслухоўваў пагрозы аб магчымым звалінен-ні па артыкуле, калі ён не пажадае спыніць дзеяньне контракту.

Асабліва шчыраваў і “вы-ходзіў” інжынер Барысава на-

меснік дырэктара па ідэалогіі некта L. M. Lebjadzeўski. Грамадзянін Lebjadzeўski ведаў, што забараніць займацца палітычнай дзеянасцю сябру легальной партыі ён ня мае права. Ён заявіў, што не забараняе інжынеру Барысаву займацца тым, чым ён займаецца ў вольны ад працы час, толькі дзеля гэтага траба перастаць працаўваць на “Magiléўlifftmashy”. Выявілася, што дзеянасць маладога са-цыял-дэмакрата негатыўна адбі-ваецца на іміджы і маркетынгу прадпрыемства.

Мала таго, што сацыял-дэмакрат Барысав падрывае дзелавую рэпутацыю “Magiléўlifftmashy” і прыносіць падпрыемству фінансавыя страты, ён — інжынер — быў запісаны на магістарскую праграму “Дэ-

макратыя і грамадзянская су-польнасць” у Еўрапейскі гуманітарны ўніверсітэт, які вымушаны зарас дзеянасцю у Вільні. Начальства наадрэз адмовілася задаволіць заяву I. Барысава аб вызваленіні яго ад працы на час установачнай сесіі. Галоўны метролог С. Лагун, пад чым чулым кірауніцтвам працаўваў Irap Барысаву, беспазаднай заявіў, што Вільня — фашыстыкі горад, а ЕГУ — анархічная установа. “А ты, — сказаў ён свайму пад-началенаму, — нефармал. Адмаўляйся ад сваёй вучобы, бо я цябе туды не адпушчу і нікія заявы падпісваць ня буду. Калі хочаш ехаць — кладзі заяву аб звольненні на стол!”

У суботу 14 каstryчніка ў Magiléve адбыўся мітынг у падпрымку былога кандыдата на пасаду прэзідэнта Аляксандра Казуліна, Irap Барысаву браў у ім актыўны ўдзел. Ён праводзіў акцыю “Напіши ліст падпрыемкі A. Kazulіnu”: раздаваў усім жадаю-чым канверты з адрасам турмы, у якой знаходзіцца палітвязень.

Пра гэта было дакладзена генеральному дырэктуру “Magiléўlifftmashy”. Апрача таго, гендырэктару паведамілі, што I. Барысав арганізаваў два флэш-мобы калі будынку абласнога

Выключылі з тэхнікуму

На паседжанні камісіі Сьветлагорскага дзяржаўнага індустрыяльнага тэхнікуму было прынятае рашэнне аб адлічэнні з вучобы актыўіста сьветлагорскага Маладога Фронту — Сержука Гумінскага. Афіцыйнай падставай да выключэння быў назнаныя парушэнні ўнутраных правілаў тэхнікуму і шматлікія пропускі занятак. Кіраунік практикі, якую зарас праходзіць Сяргжук, прапанаваў правесцьці з навучэнцам адпрацоўкі. Але камісія палічыла гэта “нematazgodnym”.